

مقاله پژوهشی

کاربرد روش آموزشی یاری کودک به خانواده در پیشگیری از بیماری تب مالت

دکتر حمید اله وردی پور*، سعید بشیریان**

دریافت: ۸۸/۱۰/۹، پذیرش: ۸۹/۲/۲۰

چکیده:

مقدمه و هدف: دانش آموزان پتانسیل زیادی در ارتقاء سلامت و افزایش آگاهی خانواده و جامعه از طریق مشارکت در برنامه های آموزش بهداشت دارند. استراتژی آموزش کودک به خانواده یکی از روشهای بکار رفته در روش "یاری کودک به کودک" می باشد که در این مطالعه بکار گرفته شده است. از آنجاییکه میزان شیوع بیماری بروسلاز در استان همدان قابل توجه می باشد این مطالعه با هدف افزایش آگاهی و عملکرد خانواده بمنظور پیشگیری از این بیماری با آموزش دانش آموزان و با انتظار انتقال اطلاعات و مهارت فرا گرفته شده به خانواده هایشان انجام شد.

روش کار: در این مطالعه مداخله ای از نوع پیش آزمون - پس آزمون پس از انتخاب مدارس در یک منطقه روستایی استان همدان، کلیه دانش آموزان مدارس که در گروه کنترل ۸۱ نفر و در گروه مداخله نیز ۸۱ نفر بودند به عنوان جامعه آماری انتخاب شدند. در ابتدا آگاهی و عملکرد مادران در رابطه با بیماری تب مالت و نحوه پیشگیری توسط پرسشنامه سنجیده شد و سپس در گروه مداخله پس از بررسی اطلاعات بدست آمده و نیاز سنجی آموزشی اقدام به برگزاری جلسات آموزشی در زمینه راههای انتقال بیماری و روشهای پیشگیری برای دانش آموزان گردید، سپس از آنها خواسته شد که آموزشها را به خانواده هایشان منتقل کنند و نهایتاً بعد از سه ماه از آخرین جلسه آموزشی برگزار شده برای دانش آموزان جهت سنجش تاثیر آموزشهای داده شده در آگاهی و عملکرد مادران آنها اقدام به جمع آوری اطلاعات بعد از مداخله شد. نتایج بدست آمده با استفاده از نرم افزار آماری و توسط آزمون t زوجی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: یافته ها نشان داد که دانش آموزان در افزایش میزان آگاهی و بهبود نحوه عملکرد در پیشگیری از تب مالت والدینشان نقش موثری دارند. میانگین نمره آگاهی مادران در گروه مداخله قبل از مداخله ۱/۸ بود که بعد از مداخله به ۳/۷۹ رسید ($t = -21/64$, $P < 0/000$) ولی در گروه کنترل بین مقادیر تفاوت معنی داری وجود نداشت. همچنین میانگین نمره آگاهی مادران از علایم بیماری تب مالت در حیوان قبل از مداخله ۱/۴۸ بود که بعد از مداخله به ۲/۸۲ رسید ($t = -10/60$, $P < 0/000$). این مقادیر در گروه کنترل تفاوت معنی داری نداشت.

نتیجه نهایی: روش یاری کودک به خانواده به عنوان یک پتانسیل اثربخش در ارتقاء سطح سلامت خانواده و جامعه و از طریق دانش آموزان نقش قوی در استراتژیهای تغییرات رفتاری سالم و ترغیب خانواده ها بدنبال خواهد داشت.

کلید واژه ها: آموزش بهداشت / آموزش کودک به خانواده / تب مالت / رفتارهای بهداشتی

مقدمه:

آموزش کودک به کودک بعنوان یک فرایند آموزشی دانش فرا گرفته شده توسط کودکان را به سمت کودکان دیگر (کودک به کودک)، خانواده ها (کودک به خانواده) و جامعه (کودک به جامعه) انتشار می دهد (۲).

آموزش بهداشت در هر زمینه ای برای تامین رفتار بهداشتی لازم جهت حفظ و تامین سلامتی به اجرا در

استراتژی ارتباطی "آموزش کودک به کودک" به شکل موثری از سال ۱۹۷۸ بکار گرفته شده است. مفهوم نظری آموزش کودک به کودک برخاسته از مصوبات کنوانسیون حقوق کودک سازمان ملل و مشارکت دادن کودکان برای ارتقا سلامت و توسعه می باشد (۱). مفهوم

* دانشیار گروه بهداشت عمومی و مدیریت دانشکده بهداشت و تغذیه دانشگاه علوم پزشکی تبریز (allahverdipourh@tbzmed.ac.ir)

** عضو هیأت علمی گروه بهداشت عمومی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی همدان